

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **P. J.**, zastoupené Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2016, č. j. 1723/DS/16-6, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 12. 2017, č. j. 17 A 120/2016 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Magistrát města Karlovy Vary uznal žalobkyni rozhodnutím ze dne 27. 4. 2016 vinnou ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změně některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustila tím, že dne 10. 2. 2016, v 14:15 hodin, na pozemní komunikaci v Karlových Varech, v ulici Celní, řídila motorové vozidlo zn. Citroen, registrační značky X, za jízdy držela v ruce telefonní přístroj. Za to jí byla uložena pokuta ve výši 1.600 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný k odvolání žalobkyně změnil ve výroku a v odůvodnění provstupňového rozhodnutí ustanovení, dle kterého byla uložena pokuta, z § 125c odst. 4 písm. f) na § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu. V ostatních částech napadené rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Plzni. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji. Krajský soud shrnul průběh správního řízení a uvedl, že je zřejmé, že byl opatřen dostatek důkazů (oznámení o přestupku, úřední záznam, výpovědi zasahujících policistů) prokazujících bez pochybností skutkový stav věci. Především z oznámení o přestupku a výpovědi zasahujících policistů je zřejmé, že žalobkyně v průběhu jízdy držela mobilní telefon. Správní orgán I. stupně vyhodnotil svědeckou výpověď policistů jako věrohodnou a tvrzení žalobkyně jako účelová s ohledem na další podklady, které měl při svém rozhodování k dispozici. Soud se s jeho hodnocením ztotožnil. Policisté vypovídali bez sebemenších pochyb nezainteresovaně. V jejich případě tak jde o nezávislé svědky, kteří popsali skutečnosti, zjištěné v rámci výkonu své služební činnosti.

[4] Ke svědeckým výpovědím soud uvedl, že se v podstatných částech shodují. Oba policisté viděli žalobkyni za jízdy telefonovat, resp. držet mobilní přístroj v pravé ruce u pravého ucha, přičemž jim ve výhledu nic nebránilo. Dále se shodli i na tom, že žalobkyně se v podstatě ke svému jednání přiznala, když uvedla, že držela mobilní přístroj, ale že odmítala hovor. Ve výpovědích jsou i rozpory, jak poukazuje žalobkyně, nicméně tyto nejsou způsobilé učinit výpovědi zasahujících policistů nevěrohodné či dokonce lživé. Dále se soud zabýval konkrétními výtkami žalobkyně vůči výpovědím policistů, neshledal je však důvodnými.

[5] Návrh žalobkyně na provedení výslechu pana J. P. a slečny P. nebyl žalovaným opomenut. Žalovaný se těmito návrhy dostatečným způsobem zabýval, přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, proč nebudou provedeny, přičemž v této souvislosti neporušil čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv.

[6] Soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007 č. j. 4 As 19/2007 – 114, a uvedl, že při posuzování, zda došlo ke spáchání přestupku nelze bez bližšího zkoumání jednu či druhou „stranu“ označit za nevěrohodnou již z povahy věci. Policistu obecně lze považovat za nestranného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného. Pokud jde o obviněného, také věrohodnost jeho verze událostí je třeba zkoumat individuálně s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, nikoliv *a priori* předpokládat, že uvádí nepravdivé údaje. Soud však v obecné rovině zdůraznil, že policisté jsou úředními osobami, proto není v první řadě třeba o věrohodnosti jejich výpovědí pochybovat, což ovšem neplatí např. tehdy, pokud z okolností konkrétního případu vyplývá zájem policisty na výsledku přestupkového řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[8] Stěžovatelka namítá, že bylo porušeno její právo vyplývající z čl. 6 odst. 3 písm. d) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť jí nebylo umožněno slyšet svědka ve svůj prospěch. Správní orgán vyslechl pouze hlídku policistů, o nichž bylo zřejmé, že budou svědčit v neprospěch stěžovatelky (sami podali oznámení o přestupku). Nelze brát za zjištěný takový skutkový stav, o kterém vypoví první ze svědků. V takovém případě by totiž rozhodovalo, v jakém pořadí jsou svědci slyšeni.

[9] Dle stěžovatelky není možné, aby správní orgány selektivně vyslyšely jen takové svědky, kteří se jim „hodí“ pro podporu obvinění, a přitom zcela upřeli obviněnému právo na to, aby se obhájl tím, že sám prokáže „svou“ verzi skutkového průběhu. Správní orgán měl provést důkaz navržený stěžovatelkou, a teprve poté hodnotit, zda svědek je věrohodnější než policisté a vzájemně porovnávat tyto výpovědi.

[10] Na věci nic nemůže měnit ani skutečnost, že dle spisu se na místě žádné další osoby nenacházely. Za situace, kdy stěžovatelka tvrdila, že policisté nehovoří pravdu, že se skutkový děj odehrál jinak, a navrhla k podpoře svého tvrzení slyšet svědky, pak lze jen stěží tyto svědky odmítnout s poukazem na tvrzení policistů, že se na místě nenacházeli.

[11] O pravdivosti výpovědi přitom existovaly pochybnosti. V případě výpovědi svědka Š., tento měl současně kontrolovat předchozího řidiče a sledovat stěžovatelku (což nelze), následně však uvedl, že řidiče již nekontroloval (odvolání výpovědi), neodpovídal na otázky – vždy jen účelově konstatoval, že na tuto otázku již odpověděl, ač tomu tak nebylo. V případě výpovědi svědka R., tento měl stěžovatelku pozorovat 4 vteřiny, přesto si nevšiml, zda telefonovala, svědek si „všiml“, že na mobilu je čočka, nevšiml si však výrazného loga. Obě výpovědi přitom zní naučeně, svědek Š. uvedl, že stěžovatelka nebyla při silniční kontrole vyzvána k předložení mobilu, naopak svědek R. uvedl, že stěžovatelka vyzvána byla, ale výzvě nevyhověla (příčemž svědek R. si nepamatoval, kdo stěžovatelku vyzval). Za těchto okolností bylo na místě minimálně provedení dalšího dokazování, v podobě stěžovatelkou navržených svědků.

[12] Není ani na místě odkazovat na existenci „uceleného důkazního řetězce“, který je spatřován ve vzájemné kohezi tvrzení policistů s úředním záznamem, oznámením o přestupku a výpisem z registru řidičů. Úřední záznam a oznámení přestupku je pouze písemnou reprodukcí téhož pramene důkazu, tj. tvrzení policisty. Jde jen o jinou formu jeho výpovědi, jen stěží si lze představit, že by tyto podklady byly v rozporu. Výpis z registru řidičů neposkytuje žádnou informaci o tom, zda stěžovatelka vskutku držela či nedržela telefonní přístroj.

[13] Držení mobilního telefonu za jízdy je velice těžce zachytitelné jednání, tím spíše je pak na místě přistupovat k obdobným případům obezřetně a snažit se provést maximum důkazů, jsou-li k dispozici. Za situace, kdy obviněný sporuje tvrzení policistů a navrhuje důkazy na obhajobu, je na místě tyto důkazy provést.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační námitky jsou totožné s námitkami obsaženými v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a žalobními námitkami, a proto pouze odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[16] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Se stěžovatelkou lze souhlasit, že držení hovorového zařízení řidičem při jízdě ve vozidle patří mezi obtížně zachytitelné přestupky (taková jednání, která lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží a která se navíc odehrávají uvnitř jedoucího vozidla obviněného), byť pozorovatelné pouhým okem.

[18] Takový přestupek je proto často prokazován pouze svědeckými výpověďmi zasahujících policistů a není neobvyklé, že proti sobě stojí tvrzení policistů a obviněného z přestupku.

[19] Z toho důvodu je u těchto obtížně zachytitelných přestupků třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86), a tedy věrohodnost svědecké výpovědi policistů, kterou mohou mj. snižovat především důkazy svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného nebo o narušení jejich nestrannosti způsobené např. způsobem jejich hodnocení a odměňování. Nedostatek nestrannosti policistů může nasvědčovat také zbytečná a neobvykle důkladná prohlídka vozidla, která následovala poté, co obviněný řidič odmítl podepsat souhlas s blokovou pokutou za přestupek (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63). U obtížně pozorovatelných přestupků je pak nutné rovněž zhodnotit, zda měli strážníci či policisté vůbec možnost spatřit spáchání takového přestupku.

[20] Správní orgán je dle § 50 odst. 3 správního řádu povinen i bez návrhu zjistit všechny skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být uložena povinnost. Zároveň dle § 3 správního řádu je úkolem správního orgánu zjistit stav věci tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti. To však neznamená, že správní orgán je povinen provést každý důkaz, který mu účastník řízení navrhne. Ustanovení § 52 správního řádu stanoví, že správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Před provedením důkazu je tedy správní orgán oprávněn posoudit, zda je navrhovaný důkaz způsobilý přinést jakékoliv poznatky ke zjištění skutkového stavu či zda se jedná pouze o obstrukční taktiky obviněného z přestupku s cílem vyhnout se hrozící sankci a navrhovaný důkaz nemá ve vztahu ke skutkovému stavu věci žádnou vypovídající hodnotu. Neprovedení navrhovaného důkazu je správní orgán povinen odpovídajícím způsobem odůvodnit (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 61/94, Sb. ÚS, sv. 3, s. 51, či usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05). I judikatura Evropského soudu pro lidská práva uvádí, že není povinností soudu (resp. správního orgánu) bezpodmínečně připustit důkazní návrhy obviněného (viz rozsudek ze dne 22. 4. 1992, č. 12351/86, *Vidal proti Belgii*, odst. 33).

[21] V projednávané věci ze správního spisu nevyplývají žádné indicie o tom, že by policisté měli vůči stěžovateli postupovat šikanózně, přehnaně horlivě či předpojatě. Nevěrohodnost výpovědi policistů a tedy zjištěného skutkového stavu dovozuje stěžovatelka z údajných rozporů mezi výpověďmi obou zasahujících policistů. Jejich podjatost z jiného důvodu netvrdí. Nejvyšší správní soud však ve shodě s krajským soudem nevěrohodnost svědků plynoucí z jejich výpovědi neshledal.

[22] Ze svědecké výpovědi svědka Š. nevyplývá, že by současně pozoroval stěžovatelku a kontroloval jiného řidiče. Na kontrolu jiného řidiče odkazoval pro zdůvodnění místa stání hlídky, na výslovný dotaz poté odpověděl, že předchozí řidič již byl zkontrolovaný. Je zřejmé, že se nejedná ani o odvolání výpovědi, jak uvádí stěžovatelka. Svědek ani neodmítal odpovědět na kladené otázky, pouze uvedl, že danou otázku již zodpověděl dříve, což vyplývá z protokolu o výsledku svědka, neboť na stejnou otázku, jakou mu položil zmocněnec stěžovatelky, byl již dříve tázán správním orgánem.

[23] Svědek R. pak jasně vypověděl, že viděl řidičku, jak držela v ruce mobilní telefon, nevšiml si pouze, zda do telefonu hovořila či nikoliv, neboť se věnoval telefonu. Jako výrazný znak telefonu pak uvedl čočku fotoaparátu, na základě něj rozpoznal, že se jedná o mobilní telefon, nikoliv například přehrávací zařízení. Na takové výpovědi neshledává Nejvyšší správní soud nic podezřelého, co by samotnou výpověď činilo nevěrohodnou. Je zřejmé, že v krátkém časovém intervalu, jakým je několik vteřin, po který svědek řidičku pozoroval, si nelze detailně zapamatovat veškeré skutečnosti, které se jiné osobě mohou zdát podstatné. Nadto logo telefonu mohla řidička svou rukou zakrývat, není tedy ani jisté, že muselo být nutně viditelné.

[24] Stěžovatelka nikterak nerozporuje možný pozorovací úhel policistů, vzdálenost, na kterou se od nich pohybovala, rychlost, kterou projížděla, pozorovací podmínky v daný den ani zabarvení skel svého vozidla. Ani v těchto aspektech nejsou výpovědi obou policistů rozporné.

[25] Ke stěžovatelkou namítanému rozporu ve výpovědích obou policistů ohledně výzvy k předložení mobilního telefonu Nejvyšší správní soud ve shodě se žalovaným a krajským soudem uvádí, že se jedná o dílčí nesrovnalost, která se netýká podstaty projednávaného přestupku. Svědci se ve svých výpovědích shodovali v tom, že žalobkyni viděli spáchat přestupkové jednání, oba popsali více méně totožný průběh události. Vzhledem ke skutečnosti, že svědci jako policisté řeší obdobných případů větší množství, přičemž jejich výslech probíhal více než 2 měsíce po události samé, je pochopitelné, že svědci některé detaily nemuseli uvést přesně. Podstatná je však shoda ve vnímání přestupkového jednání.

[26] Se stěžovatelkou lze souhlasit, že oznámení o přestupku, úřední záznam a výpovědi zasahujících policistů jsou podklady, které pochází všechny z jednoho zdroje, tedy zasahujících policistů. Jsou-li však vzájemně souladné a nevyskytují-li se v nich rozpory, může se jednat o indicii, že popisované jednání se skutečně stalo tak, jak tyto materiály zachycují. Ostatně konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu aprobovala možnost prokázání spáchání přestupku pouze na základě těchto „trojjediných“ podkladů (srov.

rozsudek ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 – 114, na který odkázal již krajský soud, rozsudek ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011 – 47, ze dne 21. ledna 2016, č. j. 6 As 125/2016 – 42, či ze dne 16. 5. 2018, č. j. 7 As 69/2018 – 37).

[27] Lze tedy uzavřít, že svědectví zasahujících policistů nebyla žádným způsobem znevěrohodněna. Vzhledem k tomu, že oba uvedli, že na místě samém se nenacházela jiná osoba, přičemž toto potvrzuje oznámení o přestupku, žalovaný nepochybil, pokud odmítl návrh na výslech údajné spolujezdkyně stěžovatelky a známého, který na ni měl na místě čekat, s poukazem, že se jedná o účelový návrh se snahou prodlužovat řízení.

[28] Závěrem považuje kasační soud za vhodné poznamenat, že v projednávaném případě se nejedná o situaci obdobnou řešené v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, ve kterém Nejvyšší správní soud shledal porušení čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy. V dané věci zejména nebylo sporu o tom, že se na místě spáchání údajného přestupku další svědci nacházeli a správní orgán jejich výslech odmítl s poukazem na účelovost pro přátelský vztah k osobě obviněného.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[30] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu